

Nummer 14	15. Juli 1913	62. Aargang

Frelse for de Døde.

Tale af Præsident Charles W. Penrose i Tabernaklet i Salt Lake City den 22. September 1912, „Genealogisk Søndag".

(Fortsat.)

Jesus forkyndte aldrig den Lærdom, at de Ugudelige, som forkastede Sandheden og bleve fordømte som Følge af deres Ulydighed og Synd, skulde pines i Helvede igjennem al Evighed. Han sagde, at der var visse Synder, som ikke kunde tilgives hverken i denne eller den næste Verden, hvilket tilkjendegiver, at der er Synder, som kunne tilgives i den næste Verden. Han talte om Mennesker, der vare saa ugudelige, at det vilde blive forlangt af dem at betale „til sidste Hvid", hvad de havde forbrudt; men naar den sidste Hvid var betalt, vilde de da desuagtet være i Gjæld? Nej, aldeles ikke. Menneskene have ikke overvejet disse Ting grundigt nok. De have lært saadanne Ting, som ere Menneskers Bud. Mennesker have forkyndt Lærdomme, Theorier og Meninger om Gud og Frelsningsplanen, ikke fordi de havde modtaget Aabenbaring eller Inspiration fra det Høje angaaende disse Ting, men kun ifølge deres egne Meninger og Begreber. Man mødte i Kirkeforsamlinger, hvor man enedes om Trosartikler og Ceremonier, der bleve nedskrevne og paalagte Folket. Forholdene vare netop saaledes, som Jesus Kristus fremstillede dem for Joseph Smith, da denne som Dreng bad Herren oplyse ham om, hvilken af de forskjellige Sekter der var den rette. Herren sagde: „Slut dig ikke til nogen af dem; thi de drage nær til mig med deres Mund og ære mig med Læberne, men deres Hjerter ere langt fra mig. De

lære saadanne Lærdomme, som ere Menneskebud og have Gudfrygtigheds Skin, men fornægte dens Kraft." Da Profeten Elias kom med Nøglerne tilligemed Myndigheden, som Malakias sagde han skulde bringe, og beseglede dem paa Joseph Smith, var dette noget ganske Nyt paa en Tid, da alle Kirker lærte, at der ikke var nogen Frelse paa den anden Side Graven.

I Pagtens Bog, særlig det 124. Kapitel, læse vi om de Ordinancer, der kunne udføres for de Døde. Jeg raader mine Brødre og Søstre til at læse denne Aabenbaring. Herren siger der, at Daab for de Døde og de øvrige Ordinancer maa udføres i et Hus, der er bygget i denne Hensigt, et Hus, som vi kalde Tempel. Templer bleve byggede i gamle Dage, ikke alene Andagtshuse, men Huse, i hvilke der udførtes hellige Ordinancer, som bleve anerkjendte af Herren. Skriften erklærer, at i de sidste Dage skal „Herrens Huses Bjerg være grundfæstet oven paa Bjergene og ophøjet over Højene; og alle Hedninger skulle strømme til det. Og mange Folkeslag skulle komme og sige: kommer og lader os gaa op til Herrens Bjerg, til Jakobs Guds Hus, at han maa lære os sine Veje, at vi maa vandre paa hans Stier; thi fra Zion skal udgaa Lov og Herrens Ord fra Jerusalem". Følgelig vil der i de sidste Dage blive opført Templer, i hvilke Børnenes Hjerter kunne blive vendte mod deres Fædre og Fædrenes Hjerter imod Børnene, idet de kunne blive i Stand til at udføre Arbejde for deres Afdøde.

Nogle ville maaske nu sige: „Ja, dette er i Sandhed en ny Lære, men den er ikke bibelsk." Jo, det er en bibelsk Lærdom. Mormonismen er ikke en ny Lære, men den er Jesu Kristi Evangelium, gjengivet til Jorden i sin oprindelige Renhed. Vi kunne se af det nye Testamente, at Apostlerne forstode disse Ting. Jeg vil henvise til Peters første Brev, det 3. Kapitel, 18.—22. Vers, hvis Text mange have læst og spurgt Præsterne, hvad den betød, men ikke faaet noget tilfredsstillende Svar:

„Thi ogsaa Kristus led een Gang for Syndere, en retfærdig for uretfærdige, for at han kunde føre os hen til Gud, han, som led Døden i Kjødet, men blev levendegjort i Aanden, i hvilken han ogsaa gik hen og prædikede for Aanderne, som vare i Forvaring, som fordum vare gjenstridige, dengang Guds Langmodighed ventede i Noas Dage, medens Arken byggedes, i hvilken faa, nemlig otte, Sjæle bleve frelste igjennem Vand, hvilket nu ogsaa frelser eder i sit Modbillede som Daab, der ikke er en Fjernelse af Kjødets Urenhed, men en god Samvittighedspagt med Gud ved Jesu Kristi Opstandelse, han, som er faren til Himmelen og er ved Guds højre Haand, efter at Engle og Myndigheder og Kræfter ere ham underlagte."

Her have vi en meget kortfattet og sammentrængt, men dog indholdsrig evangelisk Prædiken. „Kristus led en Gang for Syndere, en retfærdig for uretfærdige, for at han kunde føre os hen til Gud."

Denne Sætning indeholder en hel Del, som jeg ikke har Tid til at dvæle ved i Dag, men hvis vi ville læse det med Eftertanke, da vil det store Arbejde, som Kristus udførte, fremtræde for os i hele sin Storhed, og vi ville begynde at forstaa, hvorfor det maatte udføres. Han led for os. Han var den retfærdige uden Synd; der „blev ikke fundet Svig i hans Mund", og han døde for de uretfærdige, saaledes at de ugudelige, Synderne, kunde komme til Gud. Han udstod Straffen. Han gav sit Liv, for at alle Mennesker kunne opstaa fra de Døde og komme frem for Gud, og for at alle de, som adløde Evangeliet og annammede de Lærdomme og Ordinancer, som han forkyndte, kunne opnaa Frelse, Salighed og Ophøjelse i Faderens Nærhed. Men, som Apostelen siger, han led Døden i Kjødet, men blev levendegjort i Aanden." Da han døde, blev hans Legeme lagt i Graven, men hvor var Kristus, hvor var Jesus? Blev han lagt i Graven? Nej. Lige før hans Legeme blev taget ned af Korset, raabte han: „Fader! i dine Hænder befaler jeg min Aand", og da han havde sagt det, udaandede han. Aanden, Kristi Aand, forlod Legemet. Legemet blev lagt i Graven; men hvor gik Jesus hen? Peter fortæller os, at han gik hen og prædikede for Aanderne, som vare i Forvaring. Hvilke Aander? De Aander, som vare ulydige i Noas Dage, da Arken byggedes. Kristus led Døden for Syndere. Legemet blev lagt i Graven, men Aanden gik til Dødsriget og prædikede for Aanderne i Forvaring, de, som vare gjenstridige i Noas Dage.

Noa prædikede for dem i over Hundrede Aar; men de vilde ikke annamme hans Lærdom; Syndfloden kom og tog dem alle bort, og de bleve holdte i Forvaring i Aandeverdenen. Tror De ikke, at vor himmelske Fader har Forvaringssteder for de ugudelige og ulydige Aander, ligesom vi her paa Jorden have det for Mennesker i Kjødet? Og tror De ikke, at vor himmelske Fader er mindst ligesaa barmhjertig som Menneskene? Naar Menneskene blive indsatte i Fængsler for at lide den Straf, som de ere blevne idømte paa Grund af visse Forbrydelser, blive de igjen satte paa fri Fod, naar de have udsonet deres Straf, og sommetider før. Naar Retfærdighedens Fordringer ere tilfredsstillede, udrækkes Barmhjertighedens Haand. Disse Aander, som vare ulydige i Noas Dage, bleve satte i Forvaring, i Fængsel, og her kom Frelseren, Menneskenes Forløser, og prædikede for dem. Hvad prædikede han? Lad os se! I det næste Kapitel, 6. Vers, læse vi: „Thi derfor blev Evangeliet forkyndt ogsaa for de Døde." Hvorfor? „For at de vel skulde være dømte paa Menneskers Vis i Kjødet, men leve paa Guds Vis i Aanden." Er dette ikke en fornuftig og trøstende Lærdom? Det er det for mig. Her ere Aander, som have været holdte i Forvaring i to Tusinde Aar, og saa kommer Forløseren og prædiker Evangeliet for dem, forkynder dem det samme Evangelium, som han lærte i Kjødet, og forkynder det for dem, „for at de vel skulle være dømte paa Menneskers

Vis i Kjødet", eftersom de have hørt de samme evangeliske Love, „men leve paa Guds Vis i Aanden". Dette viser, at ikke blot Legemet, men ogsaa Menneskeaanden er i Besiddelse af Evnen til at omvende sig. Det er Aanden, der hører; det er Aanden, som tænker, samler Kundskab og Visdom og høster Fordelen af de Erfaringer, der modtages gjennem Legemet. Det fremgaar af disse Skriftsteder, at Kristus prædikede det samme Evangelium for Aanderne, som han forkyndte her paa Jorden, saaledes at de kunde blive dømte som Mennesker i Kjødet, men leve paa Guds Vis i Aanden. De kunne ikke blive dømte paa samme Vis som Mennesker i Kjødet, dømte med Retfærdighed, medmindre de havde den samme Lejlighed som disse til at annamme eller forkaste Evangeliet.

Hos Profeten Esaias findes mange Forudsigelser og Profetier om Frelseren, som skulde komme, og om det Arbejde, han skulde udføre baade for Levende og Døde. I det 42. Kapitel læse vi følgende: „Jeg, Herren, jeg har kaldet i Retfærdighed, og jeg vil tage dig ved din Haand; og jeg vil bevare dig og gjøre dig til en Pagt for Folket, til et Lys for Hedningerne, til at aabne de Blindes Øjne, til at udføre de Bundne af Fængsel, dem som sidde i Mørke af Fangenskabet."

Endvidere læse vi i det 49. Kapitel: „Saa siger Herren: paa den behagelige Tid bønhørte jeg dig, og paa Frelsens Dag hjalp jeg dig, og jeg vil bevare dig og sætte dig til en Pagt med Folket for at opreise Landet og udskifte de øde Arvedele, for at sige til de Bundne: gaar ud! til dem, som ere i Mørke: kommer frem for Lyset!"

I det 61. Kapitel finde vi den Text, som Jesus selv læste i Synagogen paa Sabbatsdagen, omtalt i Lukas 4. Kapitel. Profetens Ord lyde saaledes: „Den Herre, Herres Aand er over mig, derfor har Herren salvet mig til at kundgjøre et godt Budskab for de Fattige; han sendte mig til at helbrede dem, som have et sønderknust Hjerte, til at udraabe for de Fangne Frihed og for de Bundne Løsladelse."

Jesus gik altsaa ikke til Aandeverdenen for at bebrejde eller irettesætte disse Mennesker, som havde været ugudelige og forkastet Noas Vidnesbyrd, men han gik dertil for at bringe Frihed og Frelse til de Fangne og aabne Fængslets Døre for dem. Han havde givet sit Liv for at forløse Menneskeheden, og nu gik han til Aandeverdenen for at forkynde det glade Budskab for dem, og dette er Meningen med Salmistens Ord, der ere citerede i det nye Testamente: „Da han opfor til det Høje, bortførte han Fanger og gav Menneskene Gaver." Han bragte Befrielse til de Fangne i Aandeverdenen, aabnede Helvedes Porte for dem, og da han kom tilbage, opstod hans Legeme fra Graven. Hans Gjerning var udført; han havde brudt Dødens Baand, overvundet Graven og aabnet Fængslets Porte; derfor kunde han sige til sine Apostler, da han pludselig stod midt iblandt dem og de forfærdedes og troede, det var en Aand: „Føler paa mig og ser; thi en Aand har

ikke Kjød og Ben, som I se, at jeg har." Endvidere sagde han til dem: „Mig er given al Magt i Himlen og paa Jorden." „Gaar ud i al Verden og prædiker Evangeliet for al Skabningen! Den, som tror og bliver døbt, skal blive frelst, men den, som ikke tror, skal blive fordømt."

Apostlerne forstode dette. De kjendte Jesu Arbejde for de Døde. Han var hos dem i fyrretyve Dage efter sin Opstandelse, samtalede med dem og underviste dem, indtil han tilsidst forlod dem paa Oliebjerget og opfor til Himlen. Nu ønsker jeg at læse et andet Vers fra det nye Testamente, fra det 15. Kapitel i Pauli første Brev til Korinthierne. Dette Kapitel har jeg hørt oplæst mange Gange i mange store Kirker. Alle kristne Samfund læse noget af dette Kapitel ved deres Begravelser. Det indeholder mange store og herlige Sandheder og mange Ting, som Kristendommen i Dag ikke tror paa. Jeg vil læse det 29. Vers: „Hvad ville ellers de udrette, som lade sig døbe for de Døde? Dersom de Døde overhovedet ikke oprejses, hvorfor lade de sig da døbe for dem?"

Dette er et vanskeligt Vers for Nutidens Præster at forklare. De prøve paa at udtyde og fortolke det paa alle mulige Maader uden netop paa den rette. Det betyder ganske simpelt, hvad det siger. „Dersom de Døde overhovedet ikke oprejses, hvorfor lade de sig da døbe for dem?" De Hellige i Korinth kjendte til Daab for de Døde, men nogle af dem misforstode Læren om Legemets Opstandelse og begyndte at faa lignende Meninger, som mange kristne Præster i vore Dage hylde, nemlig at Opstandelsen bestaar i, at Aanden adskilles fra Legemet; men Kristi Opstandelse var en Opstandelse fra Graven af hans Legeme, og det var en saadan Opstandelse, han lovede sine Disciple. „Undrer eder ikke herover", siger han, „thi den Time kommer, paa hvilken alle de, som ere i Gravene, skulle høre hans Røst, og de skulle gaa frem." (Joh. 5: 28.) Paavirkede af græsk Filosofi begyndte Korinthierne at tvivle om Legemets Opstandelse, og Paulus siger derfor til dem: „Hvad ville ellers de udrette, som lade sig døbe for de Døde, om de Døde ikke oprejses?" Den Kjendsgjerning er altsaa fastslaaet, at de bleve døbte for de Døde. Nogle Bibelfortolkere sige, at der skulde staa „døbte over de Døde", men saaledes staar der ikke, og hvorfor skulde Folk døbes over de Døde? Jeg kan forstaa, hvorfor man kan blive døbt for de Døde; thi de, som dø og gaa ind i Aandeverdenen uden at være blevne døbte, kunne ikke blive døbte der. Vand er et jordisk Element, der bestaar af to Gasarter, Ilt og Brint. Det hører denne Jord til, og det viser sig, at de Levende i gamle Dage kunde blive døbte for de Døde.

Det er denne store og herlige Sandhed, som Elias bragte til Jorden igjen i disse de sidste Dage, førend Herrens den store og forfærdelige Dag kommer. Det var hans Mission at vende Børnenes Hjerter til Fædre i Aandeverdenen og disses Hjerter igjen til Børnene paa Jorden, som ville udføre Arbejdet for dem. Er der ikke noget herligt, stort og

skjønt i den Tanke, at Guds Barmhjertighed naaer ud til alle hans Børn? Han er deres Aanders Fader, og han elsker dem og ønsker, at de skulle opnaa Salighed. Hans store Frelsningsplan, aabenbaret gjennem hans Søn Jesus Kristus, omfatter alle Stammer og Tungemaal og alle Folkeslag, baade Levende og Døde, baade Hedning og Kristen, Gamle og Unge, Rige og Fattige. Alle maa dø; thi „det er Menneskene beskikket at dø een Gang", men alle de, som ikke have hørt Evangeliet i Kjødet, ville faa Lejlighed til at høre og annamme det i Aandeverdenen. „Thi derfor blev Evangeliet forkyndt ogsaa for de Døde, for at de vel skulde være dømte paa Menneskers Vis i Kjødet, men leve paa Guds Vis i Aanden."

Hvornaar vil den Tid komme, da Herren ikke vil tilgive sine Børn? Naar de ikke ville omvende sig. Uden Omvendelse kan Tilgivelse ikke opnaas; men ligesaa snart Omvendelsens Frø begynder at spire og Mennesket besjæles med Ønsket om at forsage Synden, er det første Skridt gjort imod Forløsning, hvadenten Personen befinder sig i dette Liv eller i Aandeverdenen. Dette er „Mormonisme"; dette er Mormonernes Lære, og Forstaaelsen af disse Ting er given ved Aabenbaringer fra Gud og ikke et Resultat af Menneskers Paafund og Meninger. Profeten Elias kom og overleverede disse Nøgler til Profeten Joseph Smith i Kirtland Tempel. Dette er Grunden til, at de Sidste-Dages Hellige byggede Templer, saa snart de fik Lejlighed og Midler dertil. Naar de ikke havde Midler til at opføre et Tempel, fik de Tilladelse til at udføre Daab for de Døde udenfor Herrens Hus; men Herren har sagt, at Templet er det Sted, hvor denne Ordinance for de Døde bør udføres af Saadanne, som selv ere blevne døbte til deres Synders Forladelse. De Levende kunne døbes for de Døde, for deres Forældre, Bedsteforældre og alle øvrige Forfædre, hvis Slægtregistre de kunne tilvejebringe, og denne Handling udføres i Vidners Overværelse og optegnes, og den vil komme de Døde til Gode, naar som helst de omvende sig og annamme Evangeliet i Aandeverdenen. En Aand kan modtage eller forkaste Lys og Sandhed; en Aand kan omvende sig og vise Lydighed, og det er Lydigheden imod Evangeliets Lov, der bringer Frelse baade til Levende og Døde.

Hvilken herlig Sandhed er dette ikke for dem, som have Tro paa vor himmelske Faders Godhed, Visdom og Barmhjertighed, at han har tilkjendegivet en Maade, hvorpaa alle hans Børn kunne blive frelste, hvis de selv ville. Dersom de have været saa uheldige at leve paa Jorden paa en Tid og et Sted, hvor Evangeliet ikke blev forkyndt i dets Fylde, og ere gaaede ind i den næste Verden uden at have hørt det glade Budskab, ville de der faa Lejlighed til at høre og annamme det, og da de nu befinde sig paa et Sted, hvor disse jordiske Ordinancer ikke blive udførte, kunne deres Efterkommere, deres Børn paa Jorden, udføre det for dem, efter at de selv have adlydt Jesu Kristi Evangelium;

de kunne blive „Frelsere paa Zions Bjerg". Herren være takket, at disse gamle Profetier ere blevne opfyldte i vor Tid, i vore Dage! Vi kunne annamme Kristi Evangelium, tro paa ham som vor Forløser, omvende os fra vore Synder, blive døbte i Vand til vore Synders Forladelse og modtage den Helligaands Gave ved Haandspaalæggelse; vi kunne gjøre os selv værdige til at indgaa i Herrens Hus og der blive døbte for vore Døde og faa andre Ordinancer udførte, som ville komme dem til Gode, naar de omvende sig og annamme det glade Budskab. Er dette ikke herligt? Er det ikke vidunderligt? Hvor velsignede ere vi ikke, mine Brødre og Søstre, at Herrens Lys og Kundskab er kommen til os, og at vi kunne forstaa Guds Hensigter ikke alene med os selv, men ogsaa med vore Fædre i Aandernes Verden, forstaa de „forbigangne, nærværende og tilkommende Ting" og glæde os til den herlige Fremtid, der venter os, til Opstandelsens herlige Morgen, da alle de, som have annammet Evangeliet, skulle opstaa og regjere med Kristus i tusinde Aar og siden i al Evighed.

Hvilke Pligter have vi nu, mine Brødre og Søstre, med Hensyn til vore Forfædre? Ansvaret hviler paa os, de kunne ikke fuldkommes uden os. Lad os samle vort Slægtregister lige saa langt tilbage, som det er muligt at erhverve det. Genealogiske Værker blive skrevne og trykte. Herren paavirker Folkenes Hjerter. Og dette Arbejde skrider rask frem. Saa saare Profeten Elias havde bragt Nøglerne, begyndte Herrens Aand at virke paa Menneskene i Verden; de bleve interesserede i deres Afstamning og Slægtregistre, og store genealogiske Værker udkomme nu hele Verden over.

Det er et stort og herligt Arbejde. Disse 4 Templer, som ere byggede her, ere hver Dag fyldte med Mennesker, der udføre Arbejde for deres Døde. Lad os udføre vor Del af Arbejdet. Hvor herlig vil den Dag ikke være, naar vi forlade denne Tilværelse og vore Venner og Slægtninge paa den anden Side møde os og straalende af Glæde takke os for det Arbejde, vi her have udført for dem. Lad os tænke paa disse Ting og bede Herren aabne Vejen for os, saaledes at vi kunne erhverve os vore Slægtregistre; naar Tiden da kommer, at vi have gjort Alt, hvad vi kunne, vil Sløret blive draget til Side, og de Ting, som ere skjulte for os her, ville blive aabenbarede for os. Jeg takker Herren for disse herlige Sandheder. Jeg glæder mig af hele mit Hjerte i dette store Sidste-Dages Værk. Jeg takker Gud, fordi han talte til sin Tjener Joseph Smith, da denne kun var en Dreng, sendte Engelen Moroni til ham og overgav ham Pladerne til Mormons Bog. Jeg takker ham, fordi han oprettede sin Kirke, organiserede sin Menighed og gjengav Evangeliet i dets Fylde med alle dets Gaver, Kræfter og Velsignelser. Værket skrider frem, Herrens Navn herliggjøres, og de Døde forløses. Æret, takket og priset være Gud, vor himmelske Fader, for hans store Naade og Kjærlighed. Amen.

Tirsdag den 15. Juli 1913.

Tiendeloven.

Den præsiderende Biskops Kontor har udsendt et lille Hefte, der indeholder følgende Lærdomme om Tiende:

„Tiendeloven, saaledes som den blev givet af Herren til Profeten Joseph Smith den 8. Juli 1838, findes i Pagtens Bog, det 119. Kapitel, og lyder saaledes:

1. Sandelig, saa siger Herren, jeg fordrer, at al deres overflødige Ejendom skal overleveres i Hænderne paa min Kirkes Biskop i Zion,
2. For mit Huses Opbyggelse, for Zions Grundlæggelse, for Præstedømmet, og for at betale min Kirkes Præsidentskabs Gjæld;
3. Og dette skal være Begyndelsen til mit Folks Tiendeydelse.
4. Og derfor skulle disse, som saaledes have ydet deres Tiende, betale en Tiendedel af alle deres aarlige Indkomster; og denne Lov skal bestaa for dem evindelig, for mit hellige Præstedømme, siger Herren.
5. Sandelig siger jeg eder, det skal ske, at Alle, som samle sig til Zions Land, skulle yde Tiende af deres overflødige Ejendom samt holde denne Lov; ellers skulle de ikke befindes værdige til at forblive blandt eder.
6. Og jeg siger eder, om I mit Folk ikke iagttage denne Lov og holde den hellig og formedelst denne Lov helliggjøre Zions Land for mig, saa at mine Skikke og mine Rette maa holdes derpaa, at det kan være saare helligt, ser, sandelig siger jeg eder, det skal ikke være et Zions Land for eder;
7. Og dette skal være et Exempel for alle Zions Stave. Saa ske det, Amen.

Det forventes, at alle Medlemmer af Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige give en Tiendedel af deres Indtægter til Kirkens Vedligeholdelse. De fleste af dem, i Særdeleshed Saadanne, som længe have tilhørt Kirken, betragte det ikke som en Pligt, men som et Privilegium, fordi de vide, hvad de have opnaaet ved Tiendeydelsen. De have modtaget de Velsignelser, som naas ved Lydighed mod denne Herrens Lov.

Tiendeloven er, ligesom alle Evangeliets andre Love, givet til Fordel for de Hellige. I flere forskjellige Retninger høste de Hellige Gavn og Nytte af at opfylde denne Lov. De vise ved den Stilling, de indtage overfor den, om de ere stærke eller svage i Troen paa Kristi Evangelium, som de have annammet. Det er af Betydning for dem at vide dette. Mange ere tilbøjelige til at skuffe sig selv med Hensyn til Styrken af den Tro, de ere i Besiddelse af; men Tiendeprincippet er et ypperligt Middel til at bestemme Omfanget og Dybden af deres Tro. Dersom de finde, at deres Tro er svag, kunne de anstrenge sig for at styrke den, og den bedste Maade at styrke den paa er at adlyde Guds Lov og derved prøve hans Ord.

Ved Lydighed imod Tiendeloven ere de i Stand til at prøve Her-

rens Forjættelser. Alle, som i Oprigtighed have sluttet sig til Kristi Kirke, stole paa hans Forjættelser om Frelse og Ophøjelse i hans Rige. Kunne de fæste Lid til disse Løfter om Belønning i det næste Liv? Det haabe de naturligvis, men der er en Maade, hvorpaa Vished om dette kan erholdes. Herren har givet sit Folk Løfte om timelige Velsignelser, hvis de adlyde de Love, som ere Betingelserne for disse Velsignelsers Modtagelse. Dersom disse Løfter opfyldes, da forøges og styrkes deres Tillid til Forjættelserne om Frelse og Salighed, og de blive i højere Grad forvissede om, at de ville modtage disse fremtidige Velsignelser. Dette er meget nødvendigt; thi dersom Mennesker ikke have en fast, urokkelig Tillid til Herren og hans Forjættelser, ville de ikke være i Stand til at „holde ud til Enden", hvilket de maa gjøre for at blive frelste. Visse Velsignelser ere lovede til dem, som adlyde Tiendeloven: „Fører al Tienden til Foraadshuset, at der kan være Spise i mit Hus, og prøver mig dog derved, siger den Herre Zebaoth, om jeg ikke vil aabne eder Himmelens Sluser og udgyde Velsignelse over eder i Overmaal." (Malakias 3: 10.)

Adlydelsen af Tiendeloven øver Folket i den Kunst at tage Vare paa deres Midler. Den lærer dem at passe paa deres Indtægter og at benytte dem fornuftigt. Dersom det er deres oprigtige Ønske at adlyde denne Lov, ødsle de ikke deres Penge bort til unyttige Ting. De ledes til at overveje og have Opmærksomheden henvendt paa deres økonomiske Forhold. Dette er en Art Undervisning, som Folket trænger til, og tilsyneladende kan den ikke erhverves saa grundigt paa nogen anden Maade. De, som have lært at tage Vare paa deres Midler, ere sikre paa at blive bedre økonomisk stillede, end det ellers vilde være muligt, og paa denne Maade bliver Tiendeydelsen en Velsignelse for dem.

Opfyldelsen af denne Pligt gjør ogsaa Gavn paa en anden Maade; thi Hjertets Følelser forædles, og den aandelige Kraft forøges og udvides. Den gjør Folk mere omsorgsfulde, taalmodige og uegennyttige overfor deres Medmennesker og mere loyale overfor Kirken. En Mand, der i mange Aar har virket som Biskop i Kirken, sagde: „Hvis du skal besætte et Embede og du ønsker en Person, som du kan stole paa, da vælg en Tiendeyder."

Endnu en anden Velsignelse bliver dem til Del, der betale Tiende, nemlig den behagelige Følelse af, at de hjælpe Andre samtidig med, at de have den Tilfredsstillelse, at de adlyde og efterkomme Herrens Lov i Overensstemmelse med de Pagter, de have gjort med ham. Lykke opnaas ikke ved at søge efter den for os selv alene. Den kommer ved at prøve paa at gjøre Andre lykkelige.

Der er Medlemmer i Kirken, som af en eller anden Grund ikke opfylde denne Lov, medens andre kun delvis opfylde den. Nogle af dem, der ikke opfylde Loven, sige, at de paa Grund af deres smaa Indtægter og vanskelige økonomiske Forhold ikke have Raad til at betale Tiende.

Dersom disse Mennesker vilde undersøge Sagen lidt nærmere, vilde de sandsynligvis komme til den Slutning, at de ikke have Raad til at forsømme Overholdelsen af denne Lov. De Velsignelser, som opnaas ved at betale Tiende, ere netop, hvad saadanne Personer trænge til. Tiendeydelsen gjør ikke Folk fattige; den hjælper snarere til at forbedre deres Kaar i økonomisk Henseende for ikke at tale om de aandelige Velsignelser, som den trofaste Tiendeyder modtager fra Herren.

Andre, som ikke opfylde denne Lov, men som ikke kunne give deres smaa Indtægter Skylden, have den Opfattelse, at det er et for stort Offer. Saadanne Mennesker betragte naturligvis Sagen udelukkende fra et materielt Standpunkt. De føle uden Tvivl, at de aandelige Velsignelser ikke i Værdi svare til Pengesummen; men hvad er verdslig Rigdom sammenlignet med aandelig? „Thi hvad gavner det et Menneske, om han vinder den hele Verden, men maa bøde med sin Sjæl?" Saadanne Mennesker se Sagen fra en forkert Side. Trofast, samvittighedsfuld Opfyldelse af Tiendeloven bringer Velsignelse og burde betragtes som alt andet end et Offer, der ikke bringer nævneværdige Resultater.

Kristi Kirke vil velsigne hele Verden ved at reformere den. Den vil efterhaanden rette alle Samfundsonder og hæve Menneskeslægten op til et højere fysisk, moralsk og aandeligt Standpunkt. Det er en stor og ædel Sag at være meddelagtig i og at bruge vore Evner og Midler til. Det er Verdenshistoriens største Reformbevægelse. Den er nødsaget til at sejre; thi den er bygget paa Principper, som paany ere aabenbarede fra Himlen. De, som tage Del i dens Opbyggelse og Vært, ville sikkerlig faa Del i den Lykke og Tilfredshed saa vel som i den Ære og Herlighed, der tilhører dette mægtige Værk."

Missionsnyheder.

Ankomst. Følgende Missionærer ankom til Kjøbenhavn fra Zion den 2. Juli for at virke i den skandinaviske Mission: Landvig Olsen fra Ephraim, C. P. Christensen fra Brigham City og Nephi L. Williams fra Castle Dale, Utah.

Beskikkelse. Disse Brødre ere beskikkede til at arbejde i følgende Konferencer: Landvig Olsen i Trondhjem, C. P. Christensen i Aarhus og Nephi L. Williams i Bergen.

Forflyttelse. Ældste Leroy L. Larsen er løst fra Trondhjems Konference og beskikket til at virke Resten af sin Missionstid i Kjøbenhavns Konference.

„En Advarsels Røst".

Parley P. Pratts ypperlige lille Bog: En Advarsels Røst, som i nogen Tid har været udsolgt, foreligger nu i et nyt Oplag i samme Skikkelse som tidligere. Den kan faas i to Indbindinger: et bøjeligt Shirtings Omslag til 50 Øre og et bedre Bind til 75 Øre Stykket.

Joseph Smith, den profetiske Lærer.

Af B. H. Roberts.

(Fortsat.)

Ifølge Profetens Filosofi er Mennesket altsaa ikke et skabt, men et selvexisterende Væsen, evigt i sin Natur, uskabt, kan ikke skabes og kan heller ikke tilintetgjøres. Det er ikke af jordisk Oprindelse, men har opholdt sig i Himlene i talløse Hærskarer og er Broder til alle Fornuftvæsener — Broder til Kristus saavelsom de øvrige. „Jeg var i Begyndelsen hos Faderen," siger Kristus gjennem Profeten Joseph, „I (Brødrene, som vare tilstede, da Aabenbaringen blev given) vare ogsaa i Begyndelsen hos Faderen, det, der er Aand... Mennesket var ogsaa i Begyndelsen hos Gud. Intelligens blev aldrig skabt eller dannet og kan ej heller blive det."

Men medens disse Aander eller Fornuftvæsener ere lige evige, saa ere de forskjellige i Intelligens. Gjennem vor Profet lære vi, at hvor der existerer to Ting, den ene over den anden, kan der ogsaa være en tredie over dem. Hvor der existerer to Aander, den ene mere intelligent end den anden, vil der ogsaa findes en tredie, som er endnu mere intelligent end de to, og saaledes videre; men uagtet den ene er mere intelligent end den anden, have disse to Aander dog ingen Begyndelse. „De existerede før; de skulle ingen Ende have; de skulle existere herefter; thi de ere gnolaum eller evige."

Det er denne Intelligensernes indbyrdes Forskjel, der skaber System og Orden i dette uendelige Univers. De mere fremskredne Intelligenser lede, styre, organisere, oprette Regjeringsformer og stifte Samfund, hvilket altsammen vil tjene til at forøge Fornuftvæsenernes Magt, Lykke og Herlighed; i den Hensigt danne de, hvad vi kalde Verdener og Verdenssystemer, styre og kontrollere dem igjennem lange Tidsperioder fra Kaos til Kosmos, fra telestial til celestial Tilstand, og naar de naa til et Punkt, udover hvilket de ikke kunne komme i deres nuværende Form, da sønderbrydes de, opløses og kastes tilbage til Kaos — disse grovere Elementer, ikke Fornuftvæsenerne — for at komme frem igjen og opnaa en højere Udvikling. „Utallige Verdener ere forgangne formedelst min Magts Ord, og der er ogsaa mange, som nu staa, og de ere utallige for Mennesket... Og ligesom een Jord skal forgaa tilligemed dens Himle, saa skal en anden fremkomme, og der er ingen Ende paa mine Gjerninger", og saaledes vil det store, evige Drama vedblive. Midt i denne Organisering og Omorganisering af Verdener, i disse opløsende og fornyende Elementer, i denne Bevægelse fra lavere til højere Former, fra mindre til større Fuldkommenhed uden dog at naa det højeste Trin; thi Fremgang i Evighedens og Uendelighedens Verden kjender ikke et saadant Maal — midt i alt dette opholde Fornuftvæse-

nerne sig uskabte. Midt i alle disse Forandringer og følgende Udviklingens evige Lov forøges deres Magt, Herlighed, Glæde og Lyksalighed, deres Kjærlighed, Barmhjertighed, Retfærdighed og alle andre Egenskaber og Evner, der kunne tjene til at forøge deres Magt og Herlighed. I alle disse Bestræbelser og Virksomheder gjør det Onde sin modsatte Indflydelse gjældende, ja ved det Ondes blotte Tilstedeværelse blive disse Bestræbelser og Virksomheder ikke alene nødvendige, men ogsaa mulige; de ere den „Baggrund, paa hvilken det Gode træder frem og bliver kjendt".

Fornuftvæsenernes Slægtskabsforhold. Det vil ses heraf, at vor Profet lærte, at Fornuftvæsenerne ere evige; at de ikke ere skabte og ikke heller kunne skabes; at eftersom de besidde forskjellige Grader af Intelligens, af Kundskab og af alle gode Egenskaber, saa ere de ogsaa forskjellige i Magt, Indflydelse og Herlighed — i alt det, som er uafhængigt af Aandens indre Væsen. Vi lære, at det Fornuftvæsen eller den Intelligens, som styrer og regjerer de Verdenssystemer og de Væsener, hvortil vi høre, bor midt iblandt dem, der ere bestemte til at tage Ophold paa denne Jord, „og iblandt disse vare mange af de Ædle og Store", og det styrende Væsen sagde: „Disse vil jeg gjøre til mine Fyrster; thi han stod midt iblandt dem, som vare Aander, og han saa', at de vare gode." „De Ædle og Store" ere gjorte til Fyrster, og den Regel, som her gjør sig gjældende med Hensyn til de for vor Jord bestemte Fornuftvæsener, gjælder utvivlsomt ogsaa paa andre Kloder og i andre Verdenssystemer. Nogle af de „Ædle og Store" præsidere over Verdener og Verdenssystemer og udgjøre Universets styrende Kraft, hver især forlenet med Magt og Indflydelse i Forhold til deres Evner og Beskikkelse. Alt dette er afpasset efter deres Intelligens —, deres Karakter, deres indre Værd og Storhed — maalt med deres Evne til at tjene. Hver enkelt af disse „Fyrster" — hvert enkelt Fornuftvæsen — er uafhængig i den Sphære, i hvilken det er kaldet til at virke, og dog virker det i Harmoni med alle andre ophøjede og herliggjorte Sjæle, fordi det har erhvervet sig Kundskab om absolut Sandhed. Disse ere Verdensaltets Guder eller Fyrster, der udgjøre den „Guds Menighed", som David taler om, og i hvilken Gud, „mere intelligent end dem alle", staar og „dømmer midt iblandt Guder". (Ps. 82: 1.) Til disse „Fyrster" i deres forskjellige Stillinger maa alle andre Intelligenser vise deres Troskab og Underkastelse; kald det Dyrkelse, om du vil; det maa i hvert Fald være urokkelig Troskab, dersom det Maal skal naas, der er Opgaven i alle „Frelsningsplaner", „Evangelier", „Menigheder", „Riger" og lignende, i hvilke hvert enkelt Fornuftvæsen gjorde den Pagt og Løfte, at det vilde modtage saavelsom ære og adlyde dem, der vare beskikkede til at forestaa og lede Udførelsen af de Beslutninger, som vare vedtagne i de guddommelige Intelligensers himmelske Raad.

Vor Profet siger, idet han omtaler Forholdene her paa Jorden og den Prøvestand, Aanderne gjennemgaa under deres Ophold her: „Vi vare alle tilstede ved det store Raad i Himlen, vi saa' Frelseren blive udvalgt og beskikket og Frelsningsplanen udarbejdet, og vi gav vort Bifald tilkjende." Dette er Meningen med, at Mennesket „var ogsaa i Begyndelsen hos Faderen". Med Hensyn til disse „Fyrster" og „Præsidentskaber", da ere de ikke „Fyrster" efter Verdens Vis, saaledes som disse Ord i Almindelighed forstaas. „Regjering" og „Embede" i „Guds Rige" betyder Lejlighed til at tjene, ikke til at herske. „I vide, at Folkenes Fyrster herske over dem, og de store bruge Myndighed over dem. Saaledes skal det ikke være iblandt eder; men den, som vil blive stor iblandt eder, han skal være eders Tjener; og den, som vil være den ypperste iblandt eder, han skal være eders Træl. Ligesom Menneskesønnen ikke er kommen for at lade sig tjene, men for at tjene og give sit Liv til en Gjenløsning for mange." Joseph Smith siger: „Himlens Kræfter kunne ikke kontrolleres eller bruges uden ifølge Retfærdighedens Principper... Naar Mennesker forsøge at skjule deres Synder, tilfredsstille deres Hovmod og deres forfængelige Ærgjerrighed eller udøve Kontrol, Herredømme eller Tvang over Menneskenes Sjæle i nogensomhelst Grad af Uretfærdighed, se da unddrage Himlene sig os, Herrens Aand bedrøves, og naar den bortdrages, da er saadanne Mænds Præstedømme og Myndighed tilende... Ingen Magt eller Indflydelse kan eller bør udøves i Kraft af Præstedømmet uden ved Overbevisning, Langmodighed, Mildhed, Sagtmodighed og uskrømtet Kjærlighed. Ved Venlighed og sand Kundskab, som uden Hykleri og uden Svig skal storligen udvide Sjælen."

Dette er Grundprincippet i Himlens Lov.

Menneskets Frihed. Det vil ses, at alle disse Lærdomme af Joseph Smith, som her ere fremsatte, ere gjennemtrængte af og uadskilleligt forenede med Læren om Menneskets Handlefrihed. Dets fulde Frihed og Herredømme over sine moralske Handlinger og hele Livsskjæbne er anerkjendt overalt. Først lære vi, at Mennesket, som et aandeligt Væsen, er en selvstændig, selvexisterende Personlighed og ikke en skabt Ting. „Mennesket var i Begyndelsen hos Gud. Intelligens eller Sandhedens Lys blev aldrig skabt eller dannet og kan ejheller blive det." Dernæst: „Al Sandhed er uafhængig i den Sphære, hvori Gud har stillet den, til selv at handle; ligesaa er al Intelligens; ellers findes der ingen Tilværelse. Se, heri er Menneskets Handlefrihed, og heri ligger Menneskenes Fordømmelse, fordi det, der var fra Begyndelsen, er tydeligt aabenbaret for dem, og de annamme ikke Lyset. Enhver, hvis Aand ikke annammer Lyset, er under Fordømmelse; thi Mennesket er Aand."

Menneskets moralske Handlefrihed er en Kjendsgjerning, der gaar igjennem alle de til Profeten givne Aabenbaringer. Ja, det fremgaar af en

af disse, at Lucifers største Synd bestod i, at han vilde „ødelægge Menneskets Handlefrihed“ og at han af denne Grund blev nedstyrtet fra Himlen. Disse to Lærdomme, nemlig at Menneskets Aand er et evigt Væsen, og at dette Væsen er i Besiddelse af uindskrænket Handlefrihed, ere af vidtrækkende Betydning. Ved en anden Lejlighed har jeg sammenlignet denne Verdensopfattelse med den, som i Almindelighed hyldes af vore Dages Kristne, og som gaar ud paa, at Gud af egen fri Villie skabte Mennesket af Intet. Menneskene ere saaledes, som han vilde have dem, eftersom han under Skabelsesprocessen kunde have dannet dem anderledes, hvis han havde villet. Hvorfor skulde han saa — alvis, almægtig og algod, som han er, og som alle disse Trosbekjendelser anerkjende ham for at være — hvorfor skulde han saa af egen fri Villie skabe saadanne Væsener som Menneskene, der ikke alene ere i Stand til, men tilbøjelige til at synde? Hvilket, naar det hele Forhold retteligen belyses og til Trods for alle særlige Udlæggelser og Bortforklaringer, lægger hele Ansvaret for Menneskenes Synder over paa Gud. Naar Resultatet af Guds Skaberværk bliver saaledes, da opstaar der en Række betydningsfulde Spørgsmaal: Hvorledes forholder det sig med Guds bestemte Hensigt at straffe Menneskene for deres Synder? Hvori bestaar da Guds saa højt priste Retfærdighed, naar denne Straf idømmes? Hvorledes kan Ansvaret komme til at hvile paa Mennesket, naar det blev skabt til at elske og gjøre det Onde? Det er baade oprørende for vor Fornuft og forargeligt for vor Gudsfrygt at tænke paa, at Gud af egen fri Villie skabte nogle Mennesker saaledes, at de ikke blot havde onde Tilbøjeligheder, men at det Onde i dem fuldstændig havde Overhaand, medens andre bleve skabte med en Trang til og Higen efter det Gode. Paa samme Maade forholder det sig med Menneskets Tro eller Vantro, og dog blive alle Mennesker ifølge de orthodoxe Kirkesamfunds Opfattelse dømte efter den samme Lov.

Paa den anden Side, hvorledes bliver Forholdet, naar vi lægge vor Profets Lærdomme til Grund for vor Opfattelse af Verdensaltet og Livet i dette? Denne Opfattelse, som bestaar i, at der existerer utallige, uafhængige, uskabte, selvexisterende Fornuftvæsener, som i sig selv ere indbyrdes forskjellige i Intelligens, rimeligvis forskjellige fra hinanden i mange Retninger, men alligevel ens i dette, at de ere evige og have fuld Handlefrihed. Midt iblandt alle disse staar Gud, „mere intelligent end dem alle“; han ønsker at forbedre deres Tilstand, vil lede dem til højere Udviklingstrin og give dem større Magt og Herlighed. Hvorledes bliver Forholdet med denne Opfattelse som Grundlag? Gjennem alle Forandringer, gjennem Udviklingsprocesser er den selvexisterende Intelligens altid tilstede tilligemed Bevidstheden om sin moralske Frihed og sin Uforgængelighed. Den har Valget mellem at bevæge sig opad eller nedad i hver Tilstand, den indtager. Formedelst sin

Gjenstridighed forstyrrer den ofte, for en Tid i det mindste, Guds Planer og gode Hensigter med den; den høster mange bitre Erfaringer, gjennemgaar meget, men lærer gjennem sine Lidelser, saaledes at disse selvsamme Lidelser blive et Middel til dens Fremgang. Alt efter sin egen indre Natur lærer den hurtigt eller langsomt at adlyde Lov; den lærer, at „den, der regjeres ved Lov, bliver ogsaa bevaret ved Lov, og fuldkommet og herliggjort ved samme. Den, som bryder en Lov, og ikke efterkommer Loven, men søger at blive sig selv en Lov og med Forsæt fremturer i Synd, og ganske forbliver i Synd, kan ikke blive helliggjort ved Lov, ej heller ved Naade, Ret eller Dom. Derfor maa de forblive urene". Denne Opfattelse af Tingene fritager Gud for alt Ansvar overfor Fornuftvæsenernes Natur og Tilstand paa alle Udviklingens forskjellige Trin. Deres indre Væsen og deres egen fri Villie gjør dem hovedsageligt til, hvad de ere. De kunne forandre deres Natur, maaske kun meget langsomt, men forandre den kunne de. Gud har givet dem en Lejlighed til at forandre den ved at forøge deres Intelligens gjennem andre Omgivelser og gjennem Erfaringer; den eneste Maade, hvorpaa Gud virker paa disse selvexisterende Fornuftvæsener, er til deres Fordel; han skabte ikke deres indre Natur; han er ikke ansvarlig for den Brug, de gjøre af deres Handlefrihed; ejheller er han Ophavet til deres Lidelser, naar de falde i Synd. Disse Lidelser opstaa paa Grund af Overtrædelse af Love, som Fornuftvæsenerne have underkastet sig, og disse Lidelser maa udholdes, til de have lært at adlyde Lovene.

(Fortsættes.)

Hvad Evangeliets Forkyndelse koster.

En staaende Hær paa over to Tusinde Missionærer er hele Tiden i Virksomhed, og hver enkelt af dem er gjennemsnitlig to Aar i Tjeneste, saaledes at et Tusinde nye, uerfarne Mænd blive udsendte hvert Aar. Altsaa ere tyve Tusinde forskjellige Personer blevne „Mormon"-Missionærer i Løbet af de sidste tyve Aar. Det lyder derfor ikke utroligt, at Kirken siden dette store Missionsarbejdes Begyndelse har kaldt mellem fyrre og halvtreds Tusinde Ældster til Missionsmarken.

Disse Arbejdere for Herrens Sag have for Tiden gjennemsnitlig en maanedlig Udgift af 95 til 100 Kr., hvilket fremgaar af deres Maanedsrapporter til de præsiderende Brødre. Udgifterne blive tildels, i de fleste Tilfælde helt og holdent, betalte af deres egne Lommer eller af deres Familier. Sætte vi det gjennemsnitlige aarlige Beløb, som disse Mænd betale for det „Privilegium" at forkynde Evangeliet, til 1100 Kr., hvilket er lavt regnet, da bruge de 2,200,000 Kr. aarligt til dette Arbejdes Udførelse. Men disse to Tusinde Mænds Udgifter udgjøre kun en lille Del af det økonomiske Tab, som de udsætte sig for. Deres aarlige Indtægter, som ophøre paa Grund af deres Fraværelse fra Hjemmet og fra deres Forretning eller Beskjæftigelse, maa ogsaa regnes med i Opgjørelsen. I de Forenede Stater ere de ved deres Arbejde i Stand

til at tjene aarligt fra 700 til 1000 Dollars. Tage vi det mindste Tal, finde vi, at disse Missionærers aarlige Tab beløbe sig til den nette Sum af 1,400,000 Dollars eller 5,180,000 Kr., og lægge vi hertil de ovennævnte 2,200,000 Kr., der repræsentere deres kontante Udgifter, faa vi en Totalsum af 7,380,000 eller 7 1/3 Million Kr., som disse to Tusinde Mænd maa betale for „Privilegiet" at prædike Jesu Kristi Evangelium. Det er 3,700 Kr. for hver Mand aarligt, omtrent lige saa meget som (og i mange Tilfælde mere end) en hel Menighed paa flere Hundrede Medlemmer af sekteriske Kristne kan skaffe tilveje til Præsteløn.

Disse Tal indbefatte ikke alle de Udgifter og Tab, som „Mormon"-Ældsterne maa bære, og nogle Statistikkere have udregnet, at denne Kirkes Missionsarbejde koster en Sum, der er langt større end den ovenfor nævnte, ja, den er saa uhyre stor, at vi vægre os ved at nævne den.

Millennial Star.

Missionærernes Rapport for Juni 1913.

Konferencepræsident	Konference	Antal Missionærer	Skrifter omsatte	Bøger omsatte	Fremmedes Hjem besøgte	Evangeliske Samtaler	Møder afholdte	Døbte	Ordinerede	Børn velsignede
John F. Petersen.	Aalborg	8	2044	61	852	187	65	2		1
Peter H. Sørensen	Aarhus	15	7357	157	3508	328	106	5	6	1
N. L. Hansen	Kjøbenhavn	15	12020	230	4729	182	87	2	2	3
Hyrum D. Jensen	Kristiania	10	3663	160	1886	321	87	1	2	
C. M. Nielsen	Bergen	15	8287	122	1965	455	86	12		2
James C. Bolander	Trondhjem	8	4079	256	1607	277	60	1		
Totalsum for Missionen		71	37450	986	14547	1750	491	23	10	7

Ovenstaaende Rapport for Juni viser, at det største Arbejde gjennemsnitlig pr. Missionær er udført i følgende Konferencer:

1. Skrifter uddelte.

1. Kjøbenhavns Konf. 801, 2. Kristiania Konf. 552.

2. Bøger omsatte.

1. Trondhjems Konf. 32, 2. Bergens Konf. 16.

3. Fremmedes Huse besøgte.

1. Kjøbenhavns Konf. 315, 2. Aarhus Konf. 234.

4. Evangeliske Samtaler.

1. Trondhjems Konf. 35, 2. Bergens Konf. 32.

Indhold:

Udgivet og forlagt af Martin Christophersen, Korsgade 11, Kjøbenhavn N.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen.)